

Microseismisch meetnet Twente-Rijn

Waarnemingen 4^e kwartaal 2025

Interpretatie en uitleg (1/2)

- 19 trillingen gemeten in het vierde kwartaal van 2025.
Geen van de trillingen was voelbaar of heeft tot schade kunnen leiden
- De maximale magnitude was -0,3 (28 december 2025).
Dit is niet voelbaar, zie tabel voor referentie
- De aard van de meeste trillingen is geomechanisch.
De volgende pagina bevat een uitgebreidere toelichting van de indeling van type trillingen.

Magnitude	Energie* vergelijkbaar met
-3,0	1 kg valt 20 cm
-2,0	6,3 kg valt 1 m
-1,0	2 personen van 100 kg springen tegelijk van 1 m omlaag
0,0	63 personen van 100 kg springen tegelijk van 1 m omlaag
1,0	Knal wanneer een straaljager door de geluidsbarrière gaat. Kan soms gevoeld worden, geen schade.
2,0	Een voorbijrijdende vrachtwagen of trein, maar dan kortdurend. Kleine kans op schade aan gebouwen.
3,0	Energie van een blikseminslag. Ondieper dan 5 km diepte: voelbaar en reële kans op schade aan gebouwen

** Dit is de energie op de plek van de trilling in de ondergrond. Bovengronds is de energie lager vanwege de dempende werking van de lagen in de ondergrond*

Interpretatie en uitleg (2/2)

Trillingen	Locatie trilling: (dicht)bij* een caverne	Locatie trilling: niet (dicht)bij* een caverne
Lage frequentie	Vallend gesteente <i>Een al loszittend stuk gesteente dat in de caverne valt, geen vorming van een nieuwe scheur.</i>	Geomechanische trilling
Medium frequentie	Geomechanische trilling	Geomechanische trilling
Hoge frequentie	Nieuwe scheur in het zout	Nieuwe scheur in gesteente onder of boven het zout

* Een trilling is (dicht)bij een caverne wanneer de diepte van een trilling binnen 100 m boven het cavernedak en 50 m onder de cavernebodem ligt. Op deze manier wordt rekening gehouden met de onzekerheid in de bepaling van de diepte van de trilling. De onzekerheid is o.a. afhankelijk van het aantal meetstations dat de trilling registreert, de afstand tussen de bron van de trilling en de meetstations en de sterkte van de trilling.

Dit is de reden dat trillingen die in het gesteente boven of onder het zout gelokaliseerd zijn, soms toch getypeerd worden als ‘vallend gesteente’

Meetgegevens 4^e kwartaal 2025 (1/2)

Datum	Tijd	Diepte [m NAP]	Magnitude	Dichtstbijzijnde caverne	Locatie	Type
05-10-2025	02:06	-473	-0,8	498	In gesteente onder het zout	Geomechanisch
13-11-2025	13:54	-776	-1,3	146	In gesteente onder het zout	Geomechanisch
14-11-2025	14:28	-448	-3,1	198	In het zout	Geomechanisch
17-11-2025	08:19	-454	-2,0	485	In het zout	Geomechanisch
25-11-2025	12:05	-556	-2,4	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch
25-11-2025	12:25	-641	-2,9	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente
25-11-2025	12:25	-610	-3,2	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente
25-11-2025	14:17	-479	-2,0	347	In het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in zout
25-11-2025	14:13	-502	-3,1	104	In gesteente onder het zout	Geomechanisch
25-11-2025	14:15	-620	-2,4	104	In gesteente onder het zout	Geomechanisch
26-11-2025	11:10	-688	-2,4	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente
26-11-2025	14:21	-641	-2,8	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente
26-11-2025	14:50	-587	-3,1	485	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente

Meetgegevens 4^e kwartaal 2025 (2/2)

Datum	Tijd	Diepte [m NAP]	Magnitude	Dichtstbijzijnde caverne	Locatie	Type
08-12-2025	14:06	-465	-2,2	384	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + vallend gesteente
09-12-2025	14:30	-215	-1,6	384	In gesteente boven het zout	Geomechanisch
09-12-2025	14:44	-498	-1,3	384	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + vallend gesteente
16-12-2025	10:56	-641	-2,1	446	In gesteente onder het zout	Geomechanisch + nieuwe scheur in gesteente
23-12-2025	16:51	-231	-1,6	384	In gesteente boven het zout	Geomechanisch
28-12-2025	08:40	-218	-0,3	237	In gesteente boven het zout	Geomechanisch

Microseismisch meetnet Nobian

Achtergrond

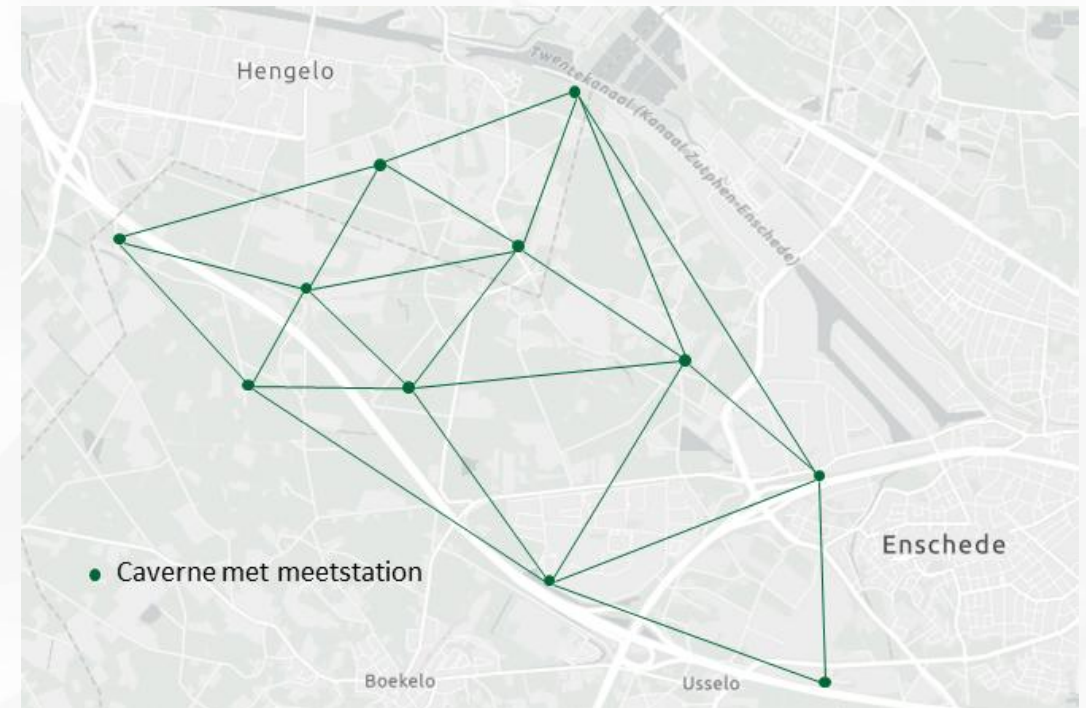
In 2016 is ten zuiden van Hengelo in samenwerking met het KNMI een microseismisch meetnet geïnstalleerd door K-Utec. Hiermee wordt de ondergrondse zoutlaag met daarin potentieel instabiele cavernes 24 uur per dag, 7 dagen per week gemonitord. Bij signalen van instabiliteit kan de caverne met voorrang worden gevuld.

Het meetnet is in het voorjaar van 2023 uitgebreid en bestaat sindsdien uit 14 meetstations op 11 locaties.

Er zijn 4 hydrofoons die zich in cavernes bevinden, 8 geofoons die zich op 40 à 50 m diepte bevinden en 2 ondiepe geofoons die op enkele meters diepte zitten.

K-Utec voert continue monitoring uit en interpreteert de gemeten trillingen.

Microseismisch meetnet Twenthe-Rijn Gemeente Hengelo en Enschede

Microseismisch meetnet Nobian

Methode

Het microseismisch meetnet is er op gericht om te signaleren wanneer er gesteente uit het dak van een oude caverne losraakt en in de caverne valt. De trilling die hierbij ontstaat wordt gemeten door het meetnet en door meerdere meetstations geregistreerd. Aan de hand van de afstand tussen de stations en de verschillen in aankomsttijd van de trilling wordt de locatie en de diepte van de trilling bepaald. Zo weten we bij welke caverne de trilling heeft plaatsgevonden en kunnen we gericht vervolgacties ondernemen.

Naast instabiliteit van een cavernedak meet het systeem ook ondergrondse gebeurtenissen in en buiten de zoutlaag die trillingen veroorzaken. De meest voorkomende is een beweging langs een bestaande breuk of laagovergang in de ondergrond. Dit wordt een geomechanische trilling genoemd. Dit is een natuurlijk verschijnsel en geeft geen aanleiding om vervolgacties te ondernemen. Rondom cavernes kunnen ook geomechanische trillingen voorkomen die er voor kunnen zorgen dat al loszittende stukken gesteente in de caverne vallen. Er is dan geen sprake van nieuwe scheurvorming en/of instabiliteit van de caverne.

